

INSEMNĂRI

SOCIOLOGICE

Apar odată pe lună.

Director: **TRAIAN BRĂILEANU**,
profesor de Sociologie la Universitatea din Cernăuți.

CUPRINSUL

ARTICOLE

I. André Joussain :	Ministerul Léon Blum.
II. Ion Țurcan :	Lupta împotriva anarhiei demagogilor.
III. Traian Brăileanu :	Problema identității Statului.

REDACTIA: Cernăuți, str. General Berthelot 5.

ADMINISTRAȚIA (Profesor Constantin Zoppa):
Cernăuți, str. Baltinester 15.

Abonamentul pentru 1 an . . . . . Lei 60

Exemplarul . . . . . „ 5

REVISTA CĂRȚILOR

Dr. George Mihuță, „Însoțirea orășenilor romini din Suceava” 1890—1933 (Istorie).

Nicoae Berdlaeff, Omul și Mașină.

REVISTA REVISTELOR

Iconar, Cernăuți. — Cuvîntul nou, Satu mare. — Orientări, Moinesti-Bacău. — Acțiunea romină, București. — Cuvîntul Argeșului, Pitești. — Țara Șipenițului, Cernăuți. — Doina Nistrului, Cernăuți. — Buletinul A. G. I. R., București. — Sociologie romînească, București. — Revue internationale de Sociologie, Paris. — Blajul, Blaj. -- Libertatea, București. — Ideea Națională, Buzău. — Pămîntul Strămoșesc, Cluj. — Acțiunea, Sibiu. — Ogorul, București. — Zarandul, Braș. — Credința, Cernăuți. — Iubiți Biserica! Parohia Drăceni-Baia. — Lumina, București. — Cuvîntul Satelor, Lugoj și Timișoara. — Macedonia, București. — Catedra, Galați. — Gînd Romînesc, Cluj.

**Fiecare număr va avea cel puțin 32 pagini.
Manuscrisele nu se înapoiază.**

Insemnări Sociologice

---

*Director: TRAIAN BRĂILEANU,
profesor de Sociologie la Universitatea din Cernăuți.*

Ministerul Léon Blum

Intr'un articol precedent¹⁾, eu am expus situația politică din care au ieșit alegerile franceze din Aprilie-Mai 1936. Avînd grija înainte de toate de a arăta cum succesul Frontului popular era urmarea logică a politicii celor de stînga, eu n'am ținut socoteală de intervențiile străinătății. Aurul rusesc într'adevăr a putut grăbi o mișcare preexistentă, n'a putut-o crea. Dar acțiunea Moscovei chiar dacă a determinat biruința reușind a răsturna cumpăna forțelor, n'ar rămînea totuș mai puțin adevărat cumcă comunismul rusesc a utilizat numai o situație de fapt și a intensificat forțe pe cari regimul republicei a treia n'a încetat a face să sporească.

Acestea spuse, intervenția comunismului rusesc în ultimele alegeri nu este deloc îndoelnică și nu poate fi pierdută din vedere în aprecierea ce se va face despre ministerul căruia aceste alegeri i-a asigurat puterea.

„Republica, a zis adeseori Charles Maurras, este guvernarea străinătății“. Prin asta, dînsul îl redă și-l completează pe Anatole France căruia i-a plăcut să spună prin gura unui personagiu din *l'Orme du Mail* că republica noastră nu poate avea politică externă. Ea n'are în orice caz o politică adevărat franceză, tîrîndu-se rînd pe rînd la remorca Angliei, Germaniei sau a Moscovei. Dar acest viciu adînc al regimului este azi mai lămurit decît oricînd și personalitatea șefului guvernului actual apare ca simbol al acestui viciu.

Léon Blum e izraelit, și el e un izraelit sută la sută, cum

---

¹⁾ Articol publicat în „Insemnări Sociologice“ Nr. 3 sub titlul „Alegerile în Franța din Aprilie-Mai 1936“. — În articolul de față, trimis revistei noastre, d-l André Joussain ne face să înțelegem marea primejdie ce ne amenință pe noi, dacă bolșevizarea Franței nu va fi oprită printr'o reacțiune puternică a partidelor de dreapta. Autorul, prieten sincer al Romîniei, al Romînului Romînilor cari au luptat alături de vitejii fii al patriei sale, ne desvăluie cu durere rănile din cari sîngerează azi mîndra Franță. Romînia naționalistă luptă și azi, ca totdeauna, alături de sora ei. Dușmanul Ța fi înfrînt.

se zice azi, adică e stăpînit de prejudecata despre superioritatea rasei sale și misiunea ei providențială, e pătruns de spiritul ei subversiv și desbrăcat de orice patriotism francez. Acest fapt a trezit o parte a conștiințelor și Xavier Vallat s'a făcut interpretul lor cînd a relevat la tribuna Camerei că pentru întîiaș dată în cursul lungii ei istorii șeful guvernului se află a fi un jidan. El a arătat primejdia ce ar oferi, pentru Franța, un președinte de Consiliu care n'ar lua nicio hotărîre în materie de politică externă decît după ce ar fi consultat pe coreligionarii săi din Germania, Anglia, Rusia sau din America: „e vorba, a declarat el, de destinele unei țări pe care o iubim fiind a noastră, ale unei rase care ne este scumpă deoarece *noi*, noi suntem fiii ei. . . . Vom face deci totul pentru ca să nu rămînă la cîrma corăbiei „Franța“ un pilot care, cu ochii pierduți în nouri, ne va conduce negreșit spre toate stîncile“.

Tot ce știm despre d-l Léon Blum este de felul să justifice neliniștea. În 1907, într'un articol al efemerei *Revue latine*, fostul meu profesor de la Sorbona Emile Faguet semnala la d-l Léon Blum, mai puțin celebru atunci decît azi, oroarea sa față de creștinism, față de morala tradițională și de patriotism și visul său despre o societate întemeiată pe o egalitate reală. Strigătul său: „Eu vă urăsc!“ aruncat, în plină Cameră a deputaților, colegilor săi de dreapta, reprezentanți ai partidelor naționale; teoriile sale asupra căsătoriei pe care o vrea precedată de o „viață de aventură“ pînă la 30 de ani pentru femeie, pînă la 35 de ani pentru bărbat, sub pretextul că „viața instinctivă trebuie să premeargă vieții raționale“; apărarea sa a divorțului pe care voința unuia singur dintre contractanți să ajungă a-l provoca, nădejdea ce-o exprimă de a vedea societatea substituindu-se părinților în ce privește hrana și educația copiilor, lauda ce o dă lui Jean-Jacques Rousseau pentru că și-a lăsat copiii în grija Carității publice și declarația sa că „fiecare ar trebui să fie liber de a da copiii săi nu Carității, dar justiției Statului“; atîtea fapte de felul să ne dea de gîndit că un atare om, dacă ar ajunge să conducă poporul francez după vederile sale, ar spori corupția de care suferim și ar pregăti una din cele mai grele regresii morale ce le-am fi cunoscut în cursul istoriei noastre.

Oamenii din jurul lui Léon Blum nu sunt nici ei de așa fel ca să ne liniștească. Ziarul *Le Nouveau Cri* semnala chiar dela început că pentru a-l ajuta în elaborarea proiectelor sale, viitorul președinte al Consiliului alesese patru consilieri, toți luați

dintre coreligionarii săi, Grünebaum-Ballin, Cahen-Salvador, Jules Moch și Blumel, „patru consilieri cu nume esențial franceze” adăogă ziarul cu crudă ironie. În ce privește ministerul însuș, șeful său se însărcină a-l defini prezentându-l ca revanșă a lui 6 Februarie 1934 și ziarul său, *Le Populaire*, subliniază această declarație prin acest comentariu destul de lămurit: „Pentru a re-lua o expresie semnificativă a președintelui Republicei spaniole, guvernul este pretutindeni *belligerant*”. Și alegerea colaboratorilor săi care, pentru mulți dintre ei, pare a fi o sfidare a opiniei tuturor Francezilor cinstiți și patrioți, este ea însăș ca o amenințare de războiu civil.

Revanșă a lui 6 Februarie când conștiința publică se ridică împotriva complicilor unui escroc și împotriva impunității ce le fusese asigurată prin guvernul republican: Camille Chautemps, bănuț de a fi revenit pentru 48 de ore la minister în timpul afacerii Oustric numai pentru a face să dispară anumite piese ale dosarului, Camille Chautemps, responsabil de numeroase amânări ale afacerii Stavisky, „banal fapt divers” în ochii săi, Camille Chautemps, instigatorul presupus al asasinatului polițienesc al lui Stavisky și al Consilierului Prince, uciși unul pentru a-l împiedica să-și denunțe complicii, celalalt, pentru a-l împiedica să descopere pe cei vinovați, Camille Chautemps devine ministru de Stat, și cu el Paul Faure care făcu să fie închis într'un azil de nebuni soțul metresei sale, sănătos la minte, dar prea puțin îngăduitor, și Maurice Violette, îmbogățit prin politică și care se lăuda într'o scrisoare, publicată de ginerele său după divorț, că a făcut să se modifice legile asupra moștenirilor în așa fel ca a sa nepoată și fiică adoptivă să aibă mai puține dări de plătit. După miniștrii de Stat, titularii portofoliilor: iată mai întâi responsabili masacrelor din 6 Februarie, Daladier care, a doua zi după acest eveniment, era, cum o știu din izvor sigur, înebunit și tremurând de frică, și Pierre Cot, cel mai energic și cel mai sîngeros din bandă, care vroia ca armata să fie scoasă împotriva manifestanților și care găsea că nu s'a vărsat destul sînge. Altă sfidare a opiniei: Jean Zay, insultatorul drapelului francez căruia i-a strigat ura sa în termeni prea murdari pentru a fi amintiți aci, Jean Zay devine ministrul Educației naționale! Ce vom spune despre Salengro, ministru de interne, pe care d-l Jean Renaud, președintele *Solidarității franceze* a putut să-l întrebe, fără a primi alt răspuns decît ordinul de a disolva liga sa, „dece un ciclist Salengro din regimentul 333 infanterie a fost

găsit în liniile germane și de ce a fost condamnat la moarte în absență de consiliul de războiu care avu să-l judece ?” Fără a hotări de înaintea asupra exactității faptului, despre care n'avem nici o documentare personală, nu e oare trist a vedea la minister un om împotriva căruia poate fi adusă o astfel de bănuială ?

Tot revanșă a lui 6 Februarie, numirea la postul de director al poliției municipale a d-lui Marchand asupra căruia apasă acuzația că a dat ordin să se tragă în manifestanții de pe piața Concordiei. Revanșă a lui 6 Februarie deasemenea amnistia de care vor beneficia cei câțiva figuranți condamnați în afacerea Stavisky pe când principalii vinovați scăpau. Și nu e oare nostim să-l vedem pe d-l Albert Dubarry, director al ziarului *la Volonté*, subvenționat cu ajutorul fondurilor secrete, pe Albert Dubarry pus în cauză în afacerea Stavisky, dar achitat de juriul Senei, cerînd punerea în libertate a acelor cari, înfățișîndu-se împreună cu el înaintea curții cu jurați, n'au beneficiat de aceeași indulgență ? După înăbușirea afacerii Eberlein, a cărei instrucție a desvăluit ajutorul bănesc dat de Komintern comunismului francez și pe care ministerul Sarraut a oprit-o scurt a doua zi după biruința Frontului popular, lichidarea definitivă a afacerii Stavisky cu privire la care nu s'a făcut niciodată o anchetă prea serioasă este lămurit revanșa lui 6 Februarie, revanșa „ucigașilor și tâlharilor“.

Asta este, în total, opiniunea partidelor de dreapta, despre ministerul Léon Blum și aceste sunt faptele cari o motivează.

Să vedem acuma opinia partidului învingător. După spusa lui, ministerul Léon Blum înseamnă începutul unei ere nouă în care vechea legalitate dispare, în care legalitatea nouă ia ființă. Pentru d-l André Philip, socialist unificat, profesor la Facultatea de drept din Lyon și deputat de Rhône, alegerile din 1936 sunt triumful moralității politice. Pentru d-l Salengro, ministru de interne, ocupările uzinelor tolerate și chiar încurajate de noul guvern constituie „o demonstrație de ordine și disciplină“ pe care o înregistrează cu satisfacție*. D-l Léon Blum recunoaște, și nu poate face altfel, că ocupările de uzine sunt ilegale și se străduiește a aduce sub controlul legal și parlamentar „operațiunea maselor“ care se întinde peste toată țara, dar chiar de pe acuma, el e neputincios. Direcția mișcării îi scapă. Cit despre comuniști, șeful lor d-l Thorez a declarat, la Lille, că „muncitorii n'au făcut nici-o pagubă deoarece ei știau că uzinele lor“ vor deveni în curînd proprietatea lor și el a conchis: „s'a declarat că ocuparea a fost ilegală. Dar asta este vădit o legalitate nouă care ia ființă“.

În fața amploarei mișcării, partidul radical, a cărui responsabilitate este așa de grea în cursul ce-au luat evenimentele, începe a se alarma, dar prea târziu. „Desordinea este în spirite și ea se deslănțue în lucruri, scrie *l'Ere Nouvelle* ziarul pe care d-l Edouard Herriot îl patronează și la care colaborează. Camera și guvernul nu mai au nicio putere. Legile și principiile republicane sunt depășite. . . . Vedem întrînd în vigoare un sistem pe care nu trebuie să șovăim a-l califica revoluționar . . . Ori nimănuia nu i-ar veni în minte să pretindă că ceea ce petrece este reflexul voinței țării“.

Ceea ce se petrece este așa de puțin conform cu voința țării că rezistența se organizează. Marseille a dat exemplul arborînd culorile naționale și organizînd în arenele din Prado un meeting, unde d-l Freyssinet, directorul ziarului *Marseille-Matin* putu zice: „Prezența d-lui Jean Zay la minister este o scîrboasă provocare. A lipsit un fir de păr ca Marty, răzvrătitul de pe Marea Neagră, să fie numit vice-președinte al Comisiei marinei comerciale și am fi putut vedea statele majore dînd onorurile acestui trădător“. Franța a căzut destul de jos, fără îndoială, dar lipsește încă mult ca toți Francezii să se resemneze.

Totuș guvernul disolvă ligile patriotice. După cele ale *Acțiunii franceze*, *Crucile de foc*, *Solidaritatea franceză*, *Tinerimile patriote*, *Franciștii* sunt lovite de ostracism. Dar nici o măsură nu e luată împotriva organizațiilor de desordine, ligi comuniste, C. G. T., franc-masonerie, cari pot continua fără teamă de pedeapsă opera lor de distrugere. Nu există serviciu de ordine pentru a împiedica ocuparea uzinelor, deținerea arbitrară a directorilor de uzine sau a inginerilor, nici constrîngerea exercitată asupra muncitorilor cari nu vreu să facă grevă sau ar vrea mai cu drag să meargă acasă decît să doarmă la uzină; dar există pentru a împiedica manifestațiile patriotice. Pe cînd cei ce atentează la proprietatea și la libertatea individuală pot conta pe bunăvoința și pe sprijinul guvernului, pe cînd poliția tolerează sau protegește cortegiile cari cîntă *Internaționala* și plimbă drapelul roșu cu gesturi de ură, „serviciul de ordine“ al Frontului popular împrăștie, atacă și brutalizează pe cei ce cer unire în libertate, aclamă drapelul tricolor sau cîntă *Marseillaise*-a. Guvernul Frontului popular nu îngăduie manifestațiile în onoarea patriei.

Pentru orice spirit neprevenit, e cu desăvîrșire lămurit că un guvern de forță și un regim de arbitrar tind a se impune

națiunii împotriva dorinței a tot ce este încă sănătos în ea. Dela constituirea ministerului Léon Blum încoace, ministerul justiției a fost înjosit la rangul unui minister secundar, subordonat ministerului de interne și al poliției. Nu mult în urmă, comisiunile de înaintare ale magistraturii de ședință, compusă din magistrați aleși de adunarea lor generală, au fost suprimate prin decret. Puterea judecătorească e de aci încolo aservită puterii executive — unui minister în care figurează complici de escroci, insultatori ai drapelului și uneltitori de revoluție socială. Situație cu atât mai gravă cu cit scăderea limitei de vîrstă a magistraților va permite de a înlocui mai mult de jumătatea magistraților Curții de Casație, a primilor președinți, președinți și vice-președinți ai Curții de apel, ai procurorilor generali etc. Alegerea înlocuitorilor lor se va face fără control și ceea ce îi va desemna alegerii guvernului va fi înainte de toate simpatia lor pentru Frontul popular și docilitatea lor față de putere. Servilitatea va să devină un titlu pentru înaintare, refuzul de justiție săvîrșit pentru a place stăpînilor zilei va fi un merit. Magistrații sunt avertizați că de acu înainte cariera lor nu va mai depinde de știința lor juridică, de conștiința profesională, de o înaltă probitate sau de merite recunoscute de egalii lor, ci de mlădierea lor, de spiritul lor de intrigă, de îngăduința lor sau de lașitatea lor. Iată exact unde am ajuns la sfîrșitul lui Iunie 1936. Așteptăm reacțiunea țării.

(Trad. T. B.)

André Joussain

Lupta împotriva anarhiei demagogilor

Se întetesc atacurile contra mișcării legionare. În alegerea mijloacelor de luptă, adversarii n'au scrupule. Folosesc, fără nici o considerare de principii morale, tot ce cred că i-ar duce la atingerea țintei. Cei dela putere ca și cei din opoziție, cei din umbră ca și cei dela suprafață sunt într'o cursă nebună în a propune tot felul de mijloace și metode pentru distrugerea acestei mișcări. E singurul obiectiv asupra căruia întreaga clasă conducătoare cade de acord. Opiniile separate sunt excepții rare, iar cei ce le mărturisesc, cad victime atacurilor celor mai murdare și mai desgustătoare. Nu se poate obține nici o înțelegere, nici o cruțare din partea lor! Atacul e pe viață și pe moarte, luînd aspectul unei lupte de exterminare. Stai nedumerit și nu poți găsi explicația acestei dușmăнії. Se întreabă cei de bună credință : ce vor, ce urmăresc cei ce guvernează azi și cei ce aspiră

la succesiunea de mâine? De unde înțelegerea comună și ne-zdruncinată a clasei conducătoare în atingerea acestui obiectiv? De unde pornirea sadică și diabolică de a lovi într'o generație a cărei singură vină este credința ei fanatică în neamul și D-zeul ei? Ce pericol poate prezenta pentru Statul Român această organizație, când ea îi ridică altare de consolidare și de cinstire și-și crește membrii într'o concepție de totală uitare de sine și de integrală închinare a vieții lor comunității românești? Evident că nici unul! Și cu toate acestea suntem așa de crunt urmăriți!! O explicație trebuie găsită și aceasta formează obiectul articolului de față.

I.

Istoria cunoaște prigoane destul de numeroase. Creștinismul, în primele secole, a îndurat cea mai crudă și mai sângeroasă prigoană. Explicația e lesne de găsit. Creștinismul aducea o ordine morală nouă ce amenința să răstoarne din temelii o lume veche. Religie, tradiție, obiceiuri, interese materiale erau amenințate. Ordinea veche, suportul material și moral al aceluși timp, începea să pîrîie în articulațiile ei fundamentale. O lume întreagă era amenințată și ea trebuia sau să moară, sau să reacționeze. Dar cum nimeni nu consimte de bună voie să renunțe la viață, — ea a apucat calea a doua: reacțiunea, prigoana, persecuția. Era o necesitate, o lege inexorabilă a vieții ce depășea voința persecutorilor. Era poate, mai departe, o încercare divină și o nevoie a sufletului omenesc în aspirațiile spre cari trebuia să tindă. Marile prefaceri morale nu se pot săvîrși decît la o temperatură urcată. Fără persecuția împăraților romani, creștinismul ar fi rămas poate o prefacere morală de suprafață. În orice caz, ideea creștină și-a ajuns apogeul intensității sale în timpul acestor persecuții. Consecința finală a fost că ideea a triumfat. Lumea veche s'a prăbușit împreună cu forța fizică care a susținut-o, iar pe ruinele ei s'a ridicat lumea nouă, avînd de suport forța morală. Evul mediu este stăpînirea creștinismului așa cum l-a interpretat și l-a trăit omenirea. Tendința lui, ca a oricărei credințe, era de răspîndire și de dominare. Evul mediu își are și el persecuțiile sale, victimele sale. Și nimic mai explicabil. Credințele se cer impuse, libere și dominante. Abaterile nu sunt văzute cu ochi buni. Iar reprimarea opiniilor separate e o lege nedesmințită de istorie. Desprindem această constatare, menită să contribuie la clarificarea problemei noastre.

Revoluția franceză a fost făcută în numele ideii de libertate. Cu toate acestea, tot în numele acestei idei, au fost trimise pe cealaltă lume atâtea ființe umane decretate în ajun cu emfază libere și egale. Ce înseamnă stăpînirea iacobinilor, dacă nu cea mai sîngerosă reprimare a libertății făcută în numele ei? Și nimic mai explicabil. Crezul Revoluției nu putea suporta alte vederi. Ba mai mult! Revoluționarii, oamenii cari aveau acelaș crez, s'au măcelărit și între ei. Erau unele deosebiri de metode, unele veleități diferite, unele interese ce se opuneau, și au fost suficiente pentru a deslănțui prigoana unora contra altora. Pe deasupra, însă, ideea de libertate e o simplă formulă. Nimic real, nimic absolut! Liber e acel ce-și impune părerile sale, acel ce e stăpîn. Intrebat odată un iacobin cînd se simte liber, el a răspuns candid: atunci cînd îmi triumfă părerile mele. Cel ce dorește ceva și este împiedicat într'un mod sau altul, să dobîndească imediat și fără strădanie realizarea dorinței, se decretează încătușat, neliber și va cere libertate, iar la nevoie și egalitate. Nu cu cei mai puțin liberi și cu cei în mizerie, ci cu cei mai liberi și mai bine situați: cu conducătorii și cu bogații. Intotdeauna omul va cere mai mult și nicicînd mai puțin. Puținul îl poate obține oricînd și foarte ușor. Acesta însă nu place nimănui. Iar cel ce ar cere-o, ar fi sau nebun sau erou. Dar cum oamenii, în marea lor majoritate, nu sunt nici nebuni și nici eroi, vor cere totdeauna mai mult. Și imediat ce vor cîștiga dorita libertate și invidiata egalitate, le vor păstra pentru ei, sau mai bine zis, vor păstra beneficiile acestora. Clasa conducătoare se va închide pentru „neliberi“ și „inegali“. Ea își va aranja o ordine și un sistem pentru exploatarea beneficiilor puterii. Dacă ne vom găsi în fața unui regim de dictatură, problema e simplă. Dacă din contră, vom avea în față un regim „democratic“, se va ajunge la un compromis, la un echilibru între partidele politice. Înțelegerea le folosește mai mult, decît lupta de exterminare. Ele se vor simți solidare în apărarea ordinei și sistemului stabilit. La aceasta îi vor mîna atît ideologia cît și interesele lor. Clasa conducătoare va face orice sacrificiu și va întrebuița orice mijloace pentru apărarea ordinei instituite în caz de amenințare. Interesele materiale ca și cele morale, așadar, pot determina și ele reprimări sîngeroase. Reținem și această constatare pentru lămurirea problemei noastre.

În acest joc, însă, pot interveni forțe străine, fie din afara statului, fie din afara comunității respective. Clasa conducătoare

dintr'un moment dat al istoriei poate, printr'un complex de împrejurări, să ajungă captiva, conștientă sau inconștientă, sau mai degrabă, în parte, și una și alta, acestor forțe streine. Acest fenomen îl întâlnim în momentele de decădere ale unui stat. Și acest fapt se datorește tocmai existenței unei astfel de pături conducătoare. În acest caz, persecuțiile pot foarte ușor să fie provocate de aceste forțe destructive contra celor ce încearcă să organizeze apărarea comunității vizate de ele. Și aceasta e a treia constatare pe care o reținem.

La lumina acestora, încercăm să lămurim cauzele prigoanei pe care o deslănțuește pătura noastră politică împotriva mișcării legionare.

II.

Clasa noastră conducătoare e stăpînită de o credință? Răspunsul e greu de dat. Ar trebui să definim credința după obiect. În ceva, incontenstabil, crede. Aceasta e de esența naturii omenești. Dar în ce? Evul mediu crede în Dumnezeu; secolul al XVIII-lea în formule metafizice; unele state din prezent cred în puterea și viitorul popoarelor lor. În ce crede clasa noastră conducătoare? În Dumnezeu nu crede, căci de altfel n'ar opri ridicarea de locașuri sfinte. În Neamul românesc deasemeni nu, căci prea își bate joc de el, ca să putem afirma contrariul. Nu crede nici în idei și formule. Mărturie acestei afirmații, ne stau dese schimbări de principii și doctrină. Fiecare partid îmbrățișează formulele cari ar avea, la un moment dat, mai mare răsunet electoral. Alegerea acestora li-e cu totul indiferentă. N'au preferințe pentru o idee sau alta. Partidul liberal e și țărănesc și intervenționist și adept al principiului de autoritate. Cel național-țărănesc, e cînd național, cînd anațional; cînd liberal, cînd marxist.

Aproape să nu poți sesiza multiplele aspecte pe care le ia, după împrejurări. Și apoi, de toate pot fi acuzați oamenii noștri politici în acțiunea lor, numai de visuri metafizice nu. Prin urmare, nu ne găsim în fața unor posedați a unor crezuri ce se cer impuse, stăpîne și necontrazise și cari să conducă la repri-marea abaterilor. Și cu toate acestea, clasa noastră conducătoare e neînduplecată în acțiunea ei. Ea trebuie totuși să creadă în ceva și să dorească ceva. Momente de exaltare sufletească i-a oferit într'o măsură oarecare numai idealul unirii. Odată înfăptuit, ea a scăpat de tortura unei credințe și de povara unei datorii. S'au îndreptat cu toții spre interesele lor așa cum le dicta concepția

individualistă despre viață, în care au fost educați. Alunecarea în mlaștina instinctelor și pasiunilor lor, s'a efectuat ușor. Spiritualitatea, la care s'au format sufletește, i-a deprins cu credința că Individul e scopul ultim și rațiunea dela care pornesc toate și la care trebuie să se reîntoarcă. Lui exclusiv i-au fost ridicate singurele altare, pentru cultivarea intereselor sale. Însăși colectivitatea organizată în stat a fost transformată în mijloc pentru îndestularea lui. Dar cum indivizii izolați nu pot profita din plin de tot ce poate oferi „puterea” într'un stat, se asociază, nu în vederea ridicării statului prin jertfele lor, ci în vederea exploatării lui în interesul lor particular, deci pentru a-l slăbi. Dela „democrații” de dreapta și pînă la cei de stînga, aceeaș concepție de viață, aceeaș concepție despre Stat. Un simplu mijloc, care trebuie limitat în puterile lui, pînă a-l desființa. Și cîte teorii n'au emis acești democrați asupra lui! Dela Statul simplu polițist, pînă la un simplu sistem de reglementare și distribuție a bunurilor. Și nici chiar atîta! Poate nici într'un Stat, concepția aceasta n'a fost atît de adînc înrădăcinată cît la noi. Singura credință a clasei conducătoare e cea în bunurile materiale, iar suprema dorință — folosirea lor din plin. Partidele noastre politice, botezate de „democrație” instrumente de guvernare, nu sunt în realitate decît instrumente de jaf și corupție. Ca în orice societate pe acțiuni, singure interesele lor contează și trebuiesc satisfăcute. Dividendele vor fi împărțite proporțional cu aportul electoral al fiecăruia. Fiecare va primi răsplata „muncii” lui din veniturile publice. Intreolaltă, în afară de fricțiunile inerente oricărei împărțiri de bunuri, se înțeleg de minune. Toate urmăresc acelaș scop, indiferent de formulele, de doctrina cu cari își justifică acțiunea. De prigoană a unui partid politic de „guvernămînt” asupra altuia, nu poate fi vorba. Fiecare partid știe că nu poate să rămînă la putere neconținut pentru că mulțimea ca să fie potolită, are nevoie de schimbarea Domnilor. Succesiunea e lăsată întotdeauna unui partid de „guvernămînt” care să continue „opera” celui precedent. Existența unui astfel de partid este necesară și dacă nu există, el trebuie creat. Unul continuă sistemul instaurat de altul și respectă ordinea stabilită. Aceasta e în favorul lor comun. Succesiunea mai tîrziu sau mai curînd îi revine din nou. Pentru caz de permanentizare, constituția a luat măsuri, interzicînd o guvernare mai lungă de patru ani. Dar sistemul e atît de perfecționat, încît rar cînd guvernele durează o perioadă legislativă. În acest chip, echilibrul între partidele noastre de guvernă-

mint, e de bine de rău, sau cel puțin a fost, oricum stabil. N'am asistat la nici o zdruncinare a lui, cu toată violența de limbaj. Înțelegerea a fost perfectă, iar compromisul destul de avantajos. Partidul Național-Țărănesc, înainte de a veni la putere, a afișat un program de schimbări a sistemului vechiu. A plătit scump această glumă, căci a fost ținut departe de putere mult timp. După cîteva luni numai de guvernare, s'a văzut că sistemul și ordinea au fost perfecționate, iar partidul a primit calificația de partid de „guvernămînt” cu „experiență”.

Cine însă intenționează serios să surpe din temelii răul, nu găsește nici o cruțare din partea politicianilor, fie că sunt la putere, fie că sunt în opoziție. Pretextul deslănțuirii lor contra mișcării legionare îl găsesc în faptul că această organizație tulbură și amenință din temelii ordinea statului. Această chestiune trebuie lămurită.

III.

Un fost ministru, într'un articol publicat în ziarul „Patria” din 21 Mai, 1936, acuza mișcarea aceasta de anarhică și-i atribuia intenția răsturnării ordinei în Stat. Și încheea astfel concluziile D-Sale: „Dacă aceste gărzi țărănești nu intervin, dacă partidul nu și le formează cu un ceas mai repede, vom avea mine sau poimîine războiu civil în Țară. Atît de mare este anarhia. Partidul Național-țărănesc, care astăzi se confundă cu însăși voința națională dela Nistru pînă la Tisa, are datoria chiar din opoziție să organizeze forțele sale ca să apere țara aceasta de anarhie, de războiu civil, opunînd față de forțele răslețite și neînsemnate ale partidelor adverse, anarhice, voința de ordine, voința de disciplină, voința de legalitate prin propriile noastre forțe, organizînd gărzile noastre țărănești”. Iată așadar că un fost și viitor ministru, propune măsuri de organizare a partidului cu scopul mărturisit pe față: reprimarea chiar din opoziție a anarhiei de dreapta. Voința lor de ordine, disciplină și legalitate, trebuie să și-o impue față de noi, pentru că ei reprezintă voința Țării, dela Nistru pînă la Tisa, iar mișcarea legionară e provocatoarea anarhiei și a războiului civil. Și de aceasta ne acuză înșiși partizanii luptei de clasă, deci a războiului civil! Un altul, fost subsecretar de Stat la interne, ne amenință cu pumnul său, pe care ne asigură că-l vom simți mai bine decît în guvernarea trecută. Față de noi, adaugă D-Sa, justificîndu-și atitudinea, nu se pot întrebuița mijloace legale, atît de anarhici și detestabili

suntem. Toate disolvările noastre au fost legitimate prin acelaș pretext stereotip. Ultima disolvare, însoțită de cea mai sîngeroasă reprimare, cu zeci de morți și mii de arestări, era determinată tot de „anarhia” noastră. După fiecare disolvare se venea cu o nouă lege. Ultima, intitulată pentru apărarea ordinei în stat, ne desființează pentru totdeauna și dă drept guvernului de a ne disolva din nou, după bunul lui plac, fără ca decretul de disolvare să poată fi controlat de instanțele judecătorești. Dar cum se explică, că deși suntem decretați anarhici și scoși cu desăvîrșire din lege, am fost achitați aproape în unanimitatea proceselor inscenate contra noastră? Și slava Domnului, n’au fost puține! Doar cînd completul de judecată a venit prea în contact cu politica, a putut să se zmulgă o condamnare care să însemne o adevărată achitare a noastră și o pălmuire a celor ce au provocat darea în judecată pentru un fapt, obținînd o penibilă condamnare pentru alt fapt. Dacă am fi tulburători ai ordinei publice, dacă am fi anarhici, atunci armata și magistratura întreagă ar trebui să fie acuzate de complicitate, deci de anarhie. Dar nu numai instanțele de judecată, ci și cea mai elementară logică și buna credință ne spun că pretextul prigoanei e o infamie. Noi nu ne organizăm pentru a distruge, ci pentru a construi. Nici chiar pentru a-i nimici pe ei! Și totuși noi suntem într’adevăr anarhici!! Dar întrebarea: față de cine? Față de ordinea statului român? Cum își poate cineva imagina că o generație a cărei axă spirituală stă în ideea de Neam și de Dumnezeu poate să slăbească o ordine care e și trebuie să fie bazată pe aceste două idei, pe aceste două valori absolute, permanente? Cum își poate cineva închipui că o generație ce oferă totul colectivității, poate să contribuie la slăbirea acesteia? Cum poate cineva să taxeze de anarhică cea mai disciplinată — spiritualicește în primul rînd, — organizație pe care a cunoscut-o vreodată Neamul românesc? Și cu toate acestea, noi suntem acuzați de această crimă față de Statul nostru! E rea credință la mijloc, mistificare, sau eroare? Toate trei!! E un vechiu și pămîntesc obicei, care datează dela începuturile „democrației” romînești, ca fiecare partid să susție că interesele lor sunt interesele Patriei, că voința lor e voința Țării și că ordinea ce le convine, e ordinea necesară Statului. Confundă mereu ceeace e scădere și ticăloșie, cu ceeace e măreț și sfînt pentru orice Român. E o confuzie voită pentru a înșela lumea. Astfel, cînd ordinea intereselor lor și sistemul de jaf și corupție pe care le-au introdus în viața noastră politică sunt pe-

riclitate, atunci, cei dela putere ca și cei din opoziție, o întreagă clasă conducătoare strigă în unison că mișcarea legionară subminează ordinea în stat. Pot partidele de „guvernămînt” să facă trafic cu înarmarea Țării, să învrăjbească pe Romîni întreolaltă, să facă să domnească în viața Statului român arbitrariul și bunul plac, să tradeze comunitatea romînească primului măgar încărcat cu aur ce s'a apropiat de zidurile cetății, ele nu se vor acuza întreolaltă de subminarea ordinei statului, pentru că ordinea și sistemul lor nu sunt puse prin aceasta în primejdie, ci din contra sunt verificate și perfecționate. Ordinea despre care ne vorbesc nu este în realitate decît negarea ordinei Statului român, este deadreptul dezordinea ruinătoare a comunității romînești. Și pe aceasta vroim s'o înlăturăm. Da, față de aceasta suntem anarhici, dacă le place atît de mult expresia aceasta, deși ea nu definește destul de corect acțiunea noastră. Nu ordinea Statului nostru vroim s'o schimbăm ci „ordinea” lor, dezordinea, anarhia morală în primul rînd pe care au încetățenit-o în viața socială a Neamului nostru. Legiunea este în primul rînd o mișcare de prefacere morală, de instaurare a unei noi ordine morale în suflete, bazată nu pe interesele efemere și materiale ale indivizilor, ci pe piloni eterni: pe ideea de neam și de Dumnezeu. Legionarismul înainte de a fi o acțiune politică, e o credință fanatică în Dumnezeu și Neamul nostru. Și această prefacere morală ce se realizează în sinul Legiunii, care se răspîndește pînă'n cele mai largi pături ale Neamului, vădit lucru că amenință, că surpă anarhia și dezordinea partidelor noastre politice. Nu pentru că-i atăcăm — legionarul nu atacă pe nimeni — ci pentru că acțiunea noastră constructivă în domeniul moral și cel al realizărilor practice, precum și disciplina organizației noastre sunt antipodul întregii lor acțiuni. Iar cu cît se răspîndește mișcarea noastră, cu a'tît se surpă în progresie geometrică ordinea și sistemul lor. *Se prăbușesc, fără să-i lovim, prin simplul fapt al ridicării noastre.* Și să recunoaștem: Ei trebuie să se apere! Așa au făcut persecutorii ideii creștine. Așa au făcut toți cei amenințați în interesele și ființa lor. Așa trebuie să facă și clasa noastră conducătoare. E o lege pe care istoria n'a desmințit-o. Explicația, însă, nu e și o justificare. Iar crima pe care o comit politicianii noștri devine și mai mare, cînd analizăm, mai departe, cauzele deslănțuirii prigoanei.

Spuneam mai sus că o pătură conducătoare poate fi, conștient sau inconștient, în slujba unor forțe dușmane comunității

pe care o conduce. Clasa noastră conducătoare ne oferă exemplul cel mai tipic din acest punct de vedere. Deprinsă să vadă numai interese particulare, ea nu poate sesiza interesele generale ale colectivității. Dacă politicienii noștri nu sunt atinși în interesele lor materiale, ei nu pot și nici nu vreau să-și imagineze că în schimb, interesele generale pot fi grav amenințate și păgubite de cei din contactul și legătura cu cari ei profită. E cunoscut doar faptul că fiecare dintre ei își are jidanul său, omul de încredere și de afaceri. Cei mari au figuri ca ale lui Blank, Auschnitt etc. cei mai mici, figuri mai modeste, dar destul de rentabile pentru interesele lor. Politicienii noștri, decăzuți în noroiul intereselor și pasiunilor lor, dornici după o viață ușoară, luxoasă și din belșug, au devenit pe nesimțite și în parte și inconștient, sclavi ai capitaliștilor jidani. La aceasta se mai adaugă influența covârșitoare a judeo-masoneriei internaționale asupra desfășurării evenimentelor politice. Semnalul atacurilor în contra noastră e dat de peste granițe. Un partid politic ca să poată ajunge la putere, trebuie să dea cel puțin un examen teoretic. Acesta constă în expunerea mijloacelor de exterminare, cu care crede partidul respectiv că va putea lichida mișcarea legionară. Aceasta e tema pe care au afișat-o Liberalii înainte de a veni la putere, și pe care o expun mai zgomotos Național-țărăniștii, din momentul cind li s'a părut că succesiunea s'ar putea deschide. Așa vor face și alte partide, numai să li se făgăduiască puterea. Înăbușirea în singe a unei generații nu e doar lucru așa mare, și nici un politician român nu va refuza beneficiile puterii și cinstea de a guverna pentru această „operație”. Citeva sute de „Cranii de lemn”, urmate de cîteva zeci de mii de arestări, e un fapt divers, impus de „necesitățile” guvernării și la nevoie și de „interesul general”. Aceasta e clasa noastră conducătoare: sclava intereselor ei materiale, a capitalului jidovesc și a Francmasoneriei internaționale. Aceste trei forțe sunt cele mai mari pericole ce amenință Neamul românesc. Contra acestora se ridică măreț mișcarea legionară. Iar prigoana își găsește în acest fapt întreaga ei explicație. La orice atac, însă, organismul reacționează, mai ales dacă e sănătos și puternic.

IV.

Spuneam că legionarul nu atacă, sau deși atacă într'un anumit sens, el nu e violent, el nu distruge direct. Noi nu lovim în nimeni, pentru că scopul nostru nu e de a distruge ci de a crea. Suntem crescuți într'o școală de afirmare, de creare și

nu de negare, de distrugere. Toată acțiunea noastră e îndreptată în acest sens. Convingerea și crezul nostru e că răul va dispărea prin facerea de bine; întunericul prin apariția luminii, politicianul prin ivirea omului de caracter, jidanul prin ivirea cetățeanului român conștient că aparține unei comunități, desfrîul și corupția, prin înfrînarea instinctelor și ivirea omului virtuos, lipsa de biserici și școli, prin ridicarea lor și nu prin afișarea de programe. Aceasta e atitudinea noastră. Și cu toate acestea, se afirmă că suntem violenți în acțiunile noastre. La mijloc e reacredință și eroare. Violenți nu suntem în acțiunea noastră, ci în reacțiunea pe care o schițăm față de atacurile ce ne încolțesc. Aici suntem destructivi. Legionarul nu atacă, dar dacă este atacat, el trebuie să învingă cu orice preț. Fapta lui este scuzată, pentru că el se găsește în legitimă apărare. Iar toate legile și principiile morale ale tuturor popoarelor, recunosc acest drept celui atacat. Partidul liberal a găsit pretextul disolvării „Gărzii de Fier” în violențele ei. Să analizăm de ce logică au dat dovadă conducătorii acestui partid! După ce au dat ordin ca șefii de post să interzică acțiunea noastră electorală, pretindeau ca legionarii, ajunși într'un sat și întâmpinați de jandarmul de acolo, la comunicarea acestuia că n'au voie să facă propagandă, să ceară scuză reprezentantului local al ministerului de interne, însărcinat cu menținerea „ordinei” și „siguranței” publice, pentru „deranjul” făcut și să se înapoeze liniștiți la casele lor, fără să-și îndeplinească un drept acordat și o datorie impusă de lege. Dacă logica le părea prea șubredă, încercau mistificarea că legionarii veneau la sate cu scopul de a molesta organele de ordine. Cu alte cuvinte, noi cei din vale eram învinuiți că tulburăm apa celor ce se aflau în deal. Disolvarea „Gărzii de Fier”, a costat, după cum se știe, capul fostului prim-ministru Duca. Și nu pentru că s'ar fi dat ordin, ci pentru că orice organism reacționează la atacurile îndreptate contra lui. Spunem și noi, ca și comisarul dela consiliul de Războiu din Brașov, că violența atrage violență. Nu pentru că o vrea cineva în mod arbitrar, ci pentru că aceasta e o lege ce se impune cu o necesitate ce depășește voința umană. Atacurile îndreptate contra studențimii române în scopul asasinării ei morale, au avut drept răspuns formarea echipelor de onoare pentru apărarea prin orice mijloace a onoarei și integrității ei fizice față de oricine s'ar atinge de ea. Se poate vorbi de înțelegere și asociere în scopul comiterii unei crime? Stupiditate și zăpăceală completă! Dacă eu cetățean pașnic sunt ame-

nințat cu moartea de niște oameni de rău, nu mă pun în siguranță poliția prin eliberarea unui permis de port armă, pentru a mă apăra de ei, avînd dreptul chiar să-i omor în caz că mă atacă? Dar care lege din lume mă poate opri să nu-mi organizez apărarea? Numai dăruta și obiceiurile clasei noastre conducătoare pot duce la trimiterea în judecată a celor vinovați de acest fapt legitim. La Cernăuți, — nu mai vorbesc de celelalte centre universitare unde studenții sunt în număr mai mare — s'au format nu mai puțin de o sută de astfel de echipe de onoare. A doua zi după formarea lor, s'au prezentat cu toții la parchet și comisarului regal pentru a fi arestați. În loc să fie conduși în casa de arest ca și camarazii de la Tg.-Mureș, vinovați cu toții de aceeași crimă, organele publice au păzit cu forța închisoarea. La Brașov au fost condamnați studenți pentru motivul că au cîntat imnul Nișadorilor, cîntec pe care-l auzi ori unde te-ai întoarce, fără să-i fi trecut cuiva prin cap să aresteze și să condamne pe un astfel de „delicvent”. Ceeace-i legal la Cernăuți e ilegal la Tg.-Mureș, ceeace-i îngăduit pe întreg cuprinsul Țării, e interzis pe ruta București-Sinaia-Tg.-Mureș. E evidentă dăruta clasei noastre conducătoare. Cei de la putere caută să însceneze procese ridicele, pentru a dovedi celor în slujba cărora se găsesc că sunt adversarii noștri și că acuzațiile opoziției sunt nedrepte, iar cei ce aspiră la putere, sunt într-o cursă nebună în propunerea mijloacelor care din care mai eficace pentru exterminarea noastră. În tot acest proces de lichidare, care a fost atitudinea justiției? Spuneam mai sus că ea ne-a dat dreptate aproape în unanimitatea cazurilor. Ce va fi pe viitor? În principiu magistrații rezistă mai ușor tentației banilor, decît conlațului cu politica. Cînd avansările sunt făcute după bunul plac al celor ce reclamă mereu condamnări, cu toată inamovibilitatea lor, puterea de rezistență a magistraților scade. Magistratura romînă însă, spre cînstea ei, n'a făcut jocul polițianilor noștri. Excepțiile sunt atît de rare, încît nu putem arunca nici o umbră de bănuială asupra integrității uneia din cele mai oneste instituții pe care le avem. Polițianii și-au luat pe seama lor proprie reprimarea noastră. Numai așa se explică articolul din legea pentru apărarea ordinei în stat care dă drept guvernului să ne disolve oriînd, fără a putea fi controlat de justiție.

V.

Acestea sunt aspectele prigoanei în trecut și în prezent. Ce va fi în viitor? Toate preșuppozițiile logice sunt în favoarea unei

prigoane și mai îndârjite. „Democrația” încă nu și-a deslănțuit toate resursele ei. A încercat pe rând amenințările, disolvarea, arestările ilegale, asasinatul. Au dat toate greș. Azi încearcă asasinarea morală prin intrigă, insinuare, calomnie și înscenarea de procese defaimătoare. Eșuează și acestea ca și încercarea din lunile trecute, pentru redeschiderea procesului „Gărzii de Fier”. Național-Tărâniștii sunt, însă, mai ingenioși și ne anunță o surpriză: găsirea cheii exterminării noastre. Doctrinarii marxisti ai partidului au descoperit, din istoria aplicării acestei ideologii, că singurul mijloc de a scăpa de un adversar, e reprimarea lui în sânge. Reluarea relațiilor cu Rusia sovietică, le-a îngăduit să se informeze mai precis asupra modului cum au fost suprimate cele două milioane și jum. de vieți, asigurându-se, astfel, instaurarea regimului „proletarian”. Precedentul pe care-l furnizează vecina dela răsărit e instructiv și pentru cei ce vreau să instaureze regimul „țărănesc”. Sunt doar asemănări, dacă nu-i completă identitate între regimul în ființă în Rusia și cel ce ni se pregătește nouă în România. Ei organizează gărzile lor țărănești și muncitorești, adevărate soviete, cari să le asigure mai bine punerea în practică a consecințelor imediate ale doctrinei marxiste: distrugerea adversarului. Și vom recunoaște un lucru: țărănismul comunizant își are fanaticii lui inconștienți pe cari îi formează „marii” doctrinari dela Iași și București, profesorii de sociologie dela Universitățile respective. Și în sfârșit, știm că francmasoneria își stoarce seva vieții sale din calomnie, intrigă și singe. În acest complex de împrejurări, va putea opera în voe. Regimul popular din Franța le va da avînt mai mare în acțiunea de purificare a statului de „anarhia” de dreapta, pentru a putea introduce nestingheriți o „nouă societate în cadrul celei vechiu”. Dar acțiunea intensificată își are reacțiunea ei amăsurată. Experiența pe care a făcut-o clasa noastră conducătoare cu noi, deși ne-a costat atîtea sacrificii, ne-a prins bine, și în apărare, cu siguranță, suntem mai bine pregătiți decît adversarii noștri în atac. În afară de aceasta, un actual ministru, care a contribuit în largă măsură la dobîndirea acestei experiențe, a afirmat alarmant, în nu știu care capitală de județ, că Legiunea de azi e înzecit mai tare decît cea pe care a disolvat-o în 1933. Iar în concluzie repetăm: nimeni nu ne poate refuza dreptul să ne apărăm, și acest drept e acordat de lege și de morală în mod nelimitat, adică prin orice mijloace. Cei ce știu să moară pentru Neam și Credință nu vor putea fi niciodată robii stăpînirii comuniste și-

dovești la noi în Țară. Prigoana? Nu sperie pe nimeni. Poate că ea este o încercare divină prin uneltele întunericului, poate o necesitate impusă de viitorul acestui neam. Marile înnoiri ale popoarelor, epocile lui de aur, sunt rezultatul sacrificiilor imense și liber consimțite. Prigoana și persecuțiile îndurate ca și cele ce ni se pregătesc mai crâncen, sunt o dovadă că ne găsim pe calea cea bună. Măreția mișcării legionare fără precedent în tot trecutul acestui neam, are nevoie de acest examen. Aceasta, însă, nu scuză crima clasei conducătoare pe care o comite față de această mișcare. Crucificarea lui Hristos a fost o necesitate a creștinismului, dar n'a scuzat crima monstruoasă a Fariseilor. Nici chiar Pilat care a rămas neutru față de această încercare a Jidovimii, spălându-și mâinele, nu și le-a putut păstra nepătate. Pedepsa poporului evreu a fost neputința lui de a se mîntui. Aceeaș soartă e rezervată și clasei noastre conducătoare. Ea va purta stigmatul celei mai monstruoase crime : uciderea celor mai buni fii ai Patriei, și trădarea ei. Și aceasta va fi trecut în cartea neamului nostru spre blestemul etern din partea generațiilor ce vor urma.

Ion Țurcan.

Problema identității Statului

I.

Starea de neliniște în politica internațională care a deșteptat îndreptățite temeri de apropiate conflicte războinice nu este efectul unei singure cauze, ci al unui concurs de cauze multiple. Pentru a înlătura efectul nu există alt mijloc decît de a descoperi cauzele și în urmă de a crea condițiuni în cari aceste cauze nu-și pot produce efectul.

Presupunem anume că națiunile civilizate vreau să evite izbucnirea unei conflagrații internaționale și că într'adevăr conducătorii Statelor se străduiesc sincer să găsească posibilitatea de a asigura pacea.

Se va obiecta că acest lucru e imposibil, deoarece pentru unele națiuni spațiul devine prea îngust, mijloacele de subsistență nu sporesc în aceeaș proporție cu numărul locuitorilor etc. De aci tendința de expansiune, imperialism, deci conflicte și războaie.

Dar teoreticește, și noi facem teorie, deslegarea problemei păcii perpetue postulează fixarea condițiunilor fundamentale în cari orice conflict armat ar fi exclus. În ipoteza de pildă că

orice individ ar respecta libertatea și suveranitatea altui individ, considerându-l ca personalitate autonomă, niciun conflict între indivizi nu s'ar ivi și omenirea ar fi o comunitate morală perfectă. Experiența ne arată însă că nici între indivizi și nici între națiuni n'a existat această stare ideală. Totuș există tendința de înlăptuire a ei, deoarece chiar năzuința de conservare proprie a indivizilor și a națiunilor împinge spre căutarea posibilităților de a evita conflicte. Cooperarea pacinică este mai folositoare și corespunde și naturii umane inclinată spre simpatie și altruism.

Intemeierea Societății Națiunilor a fost deci împlinirea unei dorințe universal-umane de a pune capăt conflictelor armate și de a deschide o epocă de cooperare pacinică între națiuni.

Ori Societatea Națiunilor nu poate da rezultatele așteptate, dacă nu se stabilește dela început principiul de bază a oricărei cooperări: respectarea suveranității fiecărui membru al comunității.

Dar ce este națiunea? Nu cerem o definiție savantă, sociologică sau filosofică. Ci în cazul concret Societatea Națiunilor nu trebuia să se constituiască decît după o definire a acestui termen pentru un scop practic și nu teoretic. Dacă întemeiem un club, fie sportiv sau literar, membrii trebuie să aibă anumite calități și interese comune. Nu se poate întemeia un club în general în care să între cine vrea, d. ex. orice *om*.

Dar cam în așa fel s'a procedat la înființarea Societății Națiunilor. Nu e vorba de inferioritate și superioritate, ci de comunitate de concepții, interese și aspirațiuni. O națiune care adoptă de pildă în relațiile internaționale principiul revoluției mondiale, deci amestecul permanent în politica internă a celor lalte națiuni pentru a institui în toate țările „dictatura proletariatului”, nu poate face parte dintr'o Societate a Națiunilor care-și propune a asigura o cooperare pacinică, cînd condițiunea elementară a oricărei cooperări este tocmai neamestecul. Totastfel se pune întrebarea, dacă Abisinia putea fi admisă alături de Națiunile suverane, cînd se știa doar că acest Stat reprezenta un tip de organizație cu totul deosebit de cel al Statelor civilizate. În sfîrșit, de ce n'a fost analizat cazul excepțional al Jidanilor, cari sunt o națiune, dar primitivă și neorganizată politicește și care totuș se amestecă în politica internă a tuturor Statelor producînd neîncetată neliniște? Falimentul Societății Națiunilor se datorește doar în primul rînd tendinței Jidanilor de a o transforma într'un instrument al lojelor franc-masonice și, în urmă, al comunismului sovietic. În felul acesta Societatea Națiunilor nu

mai poate fi considerată ca un instrument al păcii, ci ca cea mai primejdioasă instituție care amenință existența însăși a Națiunilor europene. În mod logic Germania și Italia, liberându-se de supt influența masoneriei iudaice au părăsit Societatea Națiunilor, iar Anglia, simțind urmările propagandei comuniste în colonii, va trebui în cele din urmă să renunțe la o cooperare cu Rusia precum și cu Franța, dacă în această țară partidele de dreapta nu vor reuși să oprească instituirea dictaturii iudeo-comuniste.

Există deci cauze multiple și variate provocatoare de conflicte între națiuni, dar există și motive destul de puternice cari împing spre cooperare pacinică. La constituirea Societății Națiunilor trebuia să se ție seama și de unele și de altele, trebuiau cumpenite și unele și altele. Și nu numai cumpenite, ci și studiate, atât fiecare în parte cât și în legătura și determinarea lor reciprocă. Simpla dorință de pace universal-umană nu e suficientă pentru a asigura Societății Națiunilor durabilitate, deci în temeiul acestui criteriu nu se putea face selecțiunea Națiunilor ce urmau a se constitui în Societate.

Eroarea oamenilor politici conducători (presupunând sinceritatea lor) a fost credința că S. N., odată constituită, va putea înlătura conflictele războinice printr'un procedeu pur empiric, adică intervenind din caz în caz în litigiile între națiuni și găsind formula de împăcare. Dar această metodă e inaplicabilă și fără putere, cîte vreme nu s'au stabilit principii generale și cîtă vreme nu s'au înlăptuit condițiunile elementare necesare pentru orice cooperare, între cari condițiuni noi am pus în rîndul întîiu respectarea suveranității fiecărei națiuni membre de către celelalte națiuni, în felul că orice națiune care nu respectă cu stricteță și în mod sincer această condiție să fie imediat exclusă din S. N.

Dar lămurirea deplină a principiilor de bază cere o definiție clară a termenului de națiune ca „persoană suverană și autonomă” cu pretenția de a face parte dintr'o „societate” compusă din astfel de persoane. Cînd zicem că „Rusia” e membră a S. N., sau „Franța” sau „Germania”, înțelegem prin acești termeni *națiunea* rusă, sau franceză sau germană? Este Rusia de azi identică cu Rusia de înainte de războiu, este Franța după alegerile din Aprilie-Mai 1936 identică cu cea de înaintea alegerilor, este Germania național-socialistă identică cu cea socialistă și cu cea monarhistă? Problema aceasta, foarte importantă pentru relațiile internaționale, și-a pus-o și Aristotel în *Politica* sa. „Să admitem, zice el, că acelaș teritoriu rămîne locuit de către aceiași

indivizi. Din momentul acesta, este oare posibil, atîta vreme cît naționalitatea locuitorilor rămîne aceeaș a susține că Statul este identic, cu toată alternarea neîntrepută de nașteri și decese, după cum se recunoaște identitatea fluviilor și a izvoarelor, deși unele lor se reînoesc și se scurg într'una ? Ori trebuie să susținem că numai oamenii rămîn aceiași, dar că Statul devine un altul ? Statul într'adevăr este o asociațiune; dacă el este o asociațiune de cetățeni cari ascultă de o constituțiune, constituțiunea aceasta prefăcîndu-se și modificîndu-se în forma sa, urmează în mod necesar, pare-mi-se, că Statul nu rămîne acelaș; ca și corul comic și tragic (pe rînd), pe care noi îl numim un altul, deși de multe ori este compus din aceleași persoane, și deasemenea orice specie de asociațiune ori sistem le numim schimbate, dacă modul compunerii a devenit un altul; așa armonia, în care aceleași sunete pot da cînd modul doric, cînd modul frigic. Deci dacă aceasta este adevărat, trebuie să privim constituțiunea, cînd este vorba să decidem dacă Statul este acelaș ori nu. Se poate de altfel, ca el să primească un nume deosebit, chiar dacă oamenii cari îl compun au rămas aceiași; ori să păstreze numele său dintîiu, deși oamenii sunt cu totul alții. Dacă se cuvine să-și țină obligațiunile, după o revoluțiune, sau de a le nimici, aceasta este o altă chestiune“.

Această problemă, a identității membrilor S. N., trebuia lămurită principial înainte de constituirea asociației. Cu definiții arbitrare empirice și superficiale, după metoda juriștilor, nu se poate ajunge aci la niciun rezultat. Trebuia cerut ajutorul filosofilor și al sociologilor. Identificarea națiunii cu Statul și a Statului cu guvernul nu e cu puțință decît în anumite cazuri concrete. De fapt cele mai multe State sunt compuse din mai multe națiuni între cari una este dominantă, iar națiunea dominantă e reprezentată în raporturile ei cu celelalte națiuni dominante prin guvernul ei ieșit din *clasa* (elita) ei *politică*.

Ne-am înșela însă cînd prin termenul de „națiune“ în sens politic am înțelege totalitatea locuitorilor unui Stat. Ci națiunea *politică*, adică suverană în raport cu alte națiuni, cuprinde numai pe *cetățeni*, adică pe *acel oameni din cari se recrutează clasa (elita) politică*. Statul este deci identic cu națiunea politică, iar aceasta e reprezentată prin elita ei.

Ori dacă un Stat cuprinde pe lîngă națiunea politică (dominantă) și alte națiuni (în sens biologic, etnic) și cînd prin antagonisme și lupte precum și prin procese de asimilare (în

temeiul moralei, religiei, limbii, cooperării economice) națiunea dominantă e înlocuită prin alta sau e transformată, sau unele națiuni își dobîndesc independența etc., Statul nu mai rămîne acelaș și nici relațiile cu alte State nu mai pot rămînea aceleași.

Pentru a descurca toate aceste probleme trebuie să pornim iarăș dela o construcție teoretică, dela un caz optim de identitate a Statului. Ar fi *Statul național*, deci format dintr'o singură națiune, adică din cetățeni de aceeaș origine etnică, vorbind aceeaș limbă, avînd aceleaș credințe religioase, aceleași moravuri etc. Acest Stat ar avea și constituția cea mai ideală, întrucît elita politică s'ar selecționa din massa cetățenilor în baza aptitudinilor pentru conducerea politică. El ar fi democratic, deoarece circulația elitelor ar fi liberă. Statul național reprezintă începutul *istoric* și *logic* al oricărei organizații politice (adică al formării unei comunități suverane și autonome față de alte comunități) și reprezintă în acelaș timp și idealul spre care tind toate națiunile cari în lupta lor cu alte națiuni năzuesc a-și dobîndi sau a-și păstra suveranitatea. Pacea perpetuă între națiunile pămîntului nu se poate înfăptui decît cînd toate aceste aspirațiuni vor fi satisfăcute sau cînd unele dintre națiuni vor pierde cu desăvîrșire tendința de viață autonomă, asimilîndu-se națiunilor dominante, suverane, sau renunțînd de a preținde în Statele din cari fac parte drepturi *politice*. Ele ar deveni deci națiuni *apolitice*.

Ar fi însă iarăș o mare eroare să înțelegem prin națiune dominantă, națiunea care cuprinde cei mai mulți membri. Exemplul imperiului britanic ne arată că numărul nu hoțărăște, deși își păstrează importanța sa. Dar rolul hoțărîtor îl are *organizația*, stăpînirea mijloacelor de dominațiune, atît a celor materiale cît și a celor spirituale. Aci se aplică principiul general că o minoritate bine organizată va domina toțdeauna asupra unei majorități lipsite de organizație. Nu numai în politică, ci în toate domeniile unde se dă lupta pentru egemonie și dominațiune.

Aceste lămuriri sunt menite să ne ferească de confuziile terminologiei vorbirii de toate zilele și ale celei gazețarești și să ne înlesnească deslegarea unor probleme politice cari preocupă azi pe toți conducătorii politici. Știu că teoria noastră nu va schimba dintr'odată înfățișarea lucrurilor nici nu prețindem că am găsit deslegarea definitivă a tuturor problemelor de politică internă și externă. Dar în învîlmășala formulelor și programelor de reformă, în lupta pasionată de partide, o expunere obiectivă a problemelor și arătarea mijloacelor pentru înfăptuirea unui scop

precis, poate contribui într'o măsură - oarecare la limpezirea situației și la organizarea unei lupte mai ordonate. *Noi ne adresăm celor ce vreu să desăvîrșească organizarea Statului național român*, celor ce vreu să împiedice năzuințele altor națiuni de a subjuga națiunea română prefăcînd-o dintr'o națiune politică, suverană, într'o națiune apolitică, deci să facă din România o colonie și din Romîni „indigeni“.

Teoria mea se adresează naționaliștilor, deci acelor Romîni cari sunt hotărîți să apere cu orice jertfă libertatea și suveranitatea națiunii romîne față de alte națiuni oricari ar fi ele, fie că se găsesc înăuntrul sau în afara teritoriului Statului român. Iubim națiunile cari doresc dăinuirea Statului național român și ne ajută în năzuințele noastre, urîm de moarte națiunile cari doresc prăbușirea Statului nostru și uneltesc împotriva ființei lui. Disprețuim pe politicienii romîni cari se unesc cu străinii pentru a zădărnici închegarea Statului național român, pe demagogii venali și corupți cari se pun deacurmezișul năzuințelor tineretului naționalist îndreptate spre crearea unei elite politice energice, bine organizate și ierarhizate, în stare să conducă destinele Statului nostru spre glorie și mărire.

Aceste sentimente n'au nevoie de demonstrație logică. Dragostea de Neam și Patrie nu aparține rațiunii. Dar rațiunea intră în drepturile ei, cînd e vorba de a descoperi și organiza mijloacele pentru înfăptuirea idealului. Să-i dăm cuvîntul.

II.

Jacques Bainville, în cartea sa „Republica a treia“, își propune să cerceteze cum de Republica a durat în Franța atîta vreme. Lui i se pare că Republica a treia prezintă un caz excepțional de conservare. „În Franța, cu toate puternicile tradiții monarhice, nu numai că Republica a durat, dar ea a păstrat și formele ce le primise la originea ei. Ea n'a fost însoțită (pînă în prezent) de o revoluție socială. În sfîrșit ea oferă o combinație foarte rară a democrației și a libertății, amestec fără îndoială instabil deoarece s'a descompus așa de repede, în alte timpuri la noi, în zilele noastre în alte țări. Două generații au dispărut și Franța are încă aceleași instituțiuni. Condițiunile societății s'au schimbat, fără îndoială, dar mai puțin ca în alte locuri, și condițiunile politice abia că au fost alterate. Noi continuăm a uni regimul republican și regimul parlamentar, ceea ce se credea că

nu se împacă și că nu e cu putință, dovadă constituția americană ai cărei autori au gîndit, cu întreaga școală, că ar trebui de ales între una și alta. De fapt nu există parlamentarism în Statele Unite fiindcă Camerele nu pot răsturna guvernul”.

Analizînd cele de mai sus trebuie să ne întrebăm, mai întîiu de ce democrația nu se împacă cu libertatea? Mai apoi: de ce regimul republican nu se poate uni cu regimul parlamentar? Se vede că autorul identifică democrația cu republica tip american și libertatea cu regimul parlamentar tip englez. Regimul parlamentar ar fi deci compatibil numai cu monarhia constituțională, iar republica ar cere o independență a puterii executive de puterea legislativă, deci imposibilitatea ca parlamentul să răstoarne guvernul. Dar Italia fascistă a rămas monarhie constituțională în care puterea executivă e independentă de cea legislativă, iar la noi, deși avem monarhie constituțională, parlamentul nu poate răsturna guvernul (decît în teorie). Dar în ce categorie intră Germania, Rusia, Portugalia? Aceste sunt dictaturi ieșite dintr'un regim popular. Republica franceză oscilează deci, după părerea autorului, între monarhia constituțională și regimul popular care duce cu necesitate la dictatură. Ea reprezintă un tip mixt, fiind republică dar cu regim parlamentar, deci democrație fără preponderența puterii executive. Dar cită vreme se va putea păstra echilibrul? Această întrebare îl neliniștea pe Jacques Bainville. El a murit înainte de a vedea căderea Republicei parlamentare pe panta regimului popular, spre prăpastia dictaturii roșii. Pentru România, aliata Franței, se ivește întrebarea, marea întrebare, dacă Franța, în caz de instituire a dictaturii comuniste, rămîne identică cu Franța republicană și parlamentară. Alianța între România și Franța este o alianță între două națiuni suverane. Așa se spune, așa credem că trebuie să fie. Cele două națiuni sunt reprezentate în raporturile externe prin guvernele lor. Guvernul unei națiuni suverane este organul executiv al elitei politice selecționate din masa cetățenilor. Problema este: reprezintă un guvern comunist națiunea franceză?

Noi părăsim deci discuția scolastică asupra formelor de guvernămînt. Pentru noi forma de guvernămînt se explică din procesul circulației elitelor și din procesele de ierarhizare înăuntrul elitelor. Această problemă am expus-o pe larg în *Politica* noastră precum și în cîteva articole apărute în această revistă. Formele de guvernămînt rezultă din evoluția istorică, din prefacerile structurii Statului sub presiunea mediului politic, internațional.

Ori, așa zisa „dictatură a proletariatului“, regimul comunist, este o formă de guvernământ rezultată din răsturnarea elitei naționale de către o elită străină. Noi susținem deci că Rusia a fost cucerită de Jidani, așa cum India a fost cucerită de Englezi, așa cum pe vremuri Dacia a fost cucerită de Romani. Națiunea rusă a fost subjugată de Jidani, ea nu mai este o națiune politică, suverană. Mijloacele întrebuintate de Jidani se deosebesc de cele întrebuintate de Englezi și Romani, dar rezultatul este acelaș: instituirea unei stăpîniri străine. Iar fascismul și național-socialismul reprezintă o reacțiune împotriva imperialismului iudaic, oprirea lui și restabilirea suveranității naționale prin eliminarea Jidanilor din elita politică. Spania a căzut victimă revoluției jidovești, iar în Franța lupta este încă în curs.

Ni se va obiecta: cum pot Jidanii cucerii State mari, imperii coloniale, cum este Franța, cînd ei reprezintă o minoritate disparentă. Răspunsul: o minoritate bine organizată, solidară și omogenă (din punct de vedere etnic, moral, religios și economic) va birui totdeauna asupra unei majorități desorganizate. Jidanii sunt toți de aceeaș rasă, deși nu în înțeles exact antropologic. Ei formează o comunitate morală și religioasă bine încheată și opusă celorlalte națiuni, evitînd cu grijă (în temeiul preceptelor lor religioase-morale) lupte înăuntrul comunității lor.

În momentul ce la națiunile creștine s'au ivit lupte lăuntrice, religioase mai întîiu, apoi economice, Jidanii au intervenit ca arbitri, organizînd „revoluțiile“, cari aveau să le dea „emanciparea“ și în urmă le deschiseră drumul și spre dominațiune.

Așa fiind, răspunsul la întrebarea, dacă un Stat cucerit de jidani, adică un Stat „comunist“, mai este acelaș Stat, chiar dacă păstrează acelaș nume, nu poate fi îndoelnic. E lămurit că nu este acelaș Stat.

În fața acestei realități, problema formelor de guvernământ, a democrației, libertății cetățenești etc. nu prezintă pentru noi un interes, decît în legătură cu problema fundamentală: cu cea a păstrării suveranității naționale, a înlăturării primejdiei jidovești. Trebuie cercetat anume dacă regimul partidelor politice pe care se întemeiază regimul parlamentar poate rezista atacului comunismului iudaic. Trebuie cumpenită și problema dacă monarhia constituțională îngăduie desființarea parlamentarismului (în forma sa actuală), în sfîrșit dacă „libertatea cetățenească“ poate dăinui sub un regim antiparlamentar, tip fascist sau național-socialist.

III.

Noi susținem că Statul nostru este cel mai democratic din lume. Circulația elitelor este liberă, neexistând nici stări sociale privilegiate, nici mari deosebiri între clasele economice, nici antagonisme religioase. Vorbesesc de Statul nostru național, adică de națiunea română suverană față de alte națiuni. Forma de guvernământ este monarhică, prin urmare Statul nostru împlinește și condițiunea cerută de Charles Maurras pentru asigurarea stabilității și evitarea de lupte demagogice. Avem regim parlamentar, deci și libertatea, după concepția democraților noștri, este la adăpost.

Și totuși există primejdia comunistă, adică primejdia ca Jidanii veniți în țara noastră să cucerească puterea politică și să transforme Statul românesc într-o colonie jidovească.

Analizând realitatea socială, descoperim lesne că regimul nostru parlamentar nu este nici tip englez nici tip american nici tip francez. Ci este specific românesc. El este rezultatul unei evoluții istorice în care putem deosebi, dela 1859 încôace, patru faze cari coîncid aproape cu cele patru domnii. Mai întâiu o oscilație între monarhia absolută și regim parlamentar; apoi monarhie constituțională bine definită; în faza a treia o dictatură a lui Ion Brătianu, în felul celei a lui Bismarck, cu păstrarea formelor constituționale; iar în a patra fază, în care ne găsim azi, întoarcerea spre monarhia absolută, iarăși cu păstrarea formelor constituționale.

Trecerea dela faza întâia la a doua e marcată prin înlocuirea elitei conservatoare prin cea liberală, adică prin înlăturarea „boerimii” dela conducerea efectivă a Statului și înlocuirea ei prin „burghezia” liberală (proces început la 1848). În faza a treia avem dominațiunea necontestată și exclusivă a liberalismului. Începutul fazei a patra coîncide cu prăbușirea liberalismului.

Dar locul liberalilor, în conducerea efectivă a Statului, nu e ocupat de o nouă elită, bine consolidată, ci procesul circulației elitelor și formarea guvernelor în teneiul ierarhizării înăuntrul elitei, e întrerupt prin deslănțuirea demagogiei pe de o parte și prin întărirea puterii executive pe de altă parte. E o schimbare importantă care merită toată atenția. Căci ea implică și o schimbare radicală între guvern și parlament. Cu toate că nici în trecutul apropiat parlamentul nu putea răsturna guvernul, totuși guvernul depindea de

parlament, deoarece majoritatea parlamentară reprezenta *partidul* din care făceau parte miniștrii. Guvernul era deci nevoit să țină seama de parlament. Nemulțumiri și disensiuni înăuntrul majorității parlamentare, determinate și ele de nemulțumiri, defecțiuni și certuri în organizațiile partidului, provocau căderea guvernului. Astăzi Guvernul a devenit independent de parlament, iar parlamentul se menține numai pentru păstrarea formelor constituționale. Starea de asediu și cenzura arată în mod lămurit această schimbare adâncă a constituției reale a Statului nostru, parlamentul neputînd exercita niciun control asupra guvernului. Simptomele sporirii puterii executive se observă și din scăderea rolului puterii judecătorești, în dependența crescîndă a magistraturii de puterea executivă.

Toate aceste fenomene nu se pot însă explica decît din transformări înăuntrul elitei noastre politice. Căci oricum ar fi, elita guvernează în mod efectiv, iar structura, modul de selecționare și ierarhizare a membrilor ei, legitimarea ei în fața mulțimii guvernate (fie ea rațională sau irațională) determină funcțiunile fundamentale ale Statului și, în dependență de ele, toate funcțiunile sociale.

Ori chiar instituirea stării de asediu și cenzura înseamnă că elita guvernantă actuală a renunțat la o legitimare întemeiată pe prestigiu și realizări practice cari să demonstreze destoinicia ei de guvernare, și că ea se bizue numai pe forță. Ea are tendința vădită de a se izola de mulțimea guvernată, de a deveni *despotică*. Nu trebuie să stăruim prea mult asupra faptului că din această stare de lucruri pot izvorî mari primejdii. Serviciul militar obligatoriu pentru toți cetățenii nu îngăduie pentru lungă vreme închiderea elitei și formarea unei clase politice privilegiate.

Democrația, în înțelesul nostru de liberă circulație a elitelor, nu se împacă cu o aristocrație privilegiată și iresponsabilă în fața mulțimii guvernate. Iar fără democrație, în acest senz, nu poate exista armată națională.

Pe lîngă asta, tendința de închidere a elitei noastre se cere explicată. Ea s'ar explica lesne, dacă am avea în fața noastră o aristocrație ereditară, sau o sectă filosofică cum au fost Pitagoreenii, sau dacă membrii elitei ar vorbi altă limbă, ar avea altă religie, ar fi de altă rasă, deci dacă între ea și mulțime ar exista dintr'un anumit punct de vedere un antagonism inconciliabil. Și într'adevăr nu există și nu poate exista altă explicație decît că de fapt elita noastră s'a *înstrăinat* de mulțimea cetățenilor ro-

mini. Infiltrațiunea jidovească în elita noastră politică prin lojele masonice, prin consiliile de administrație, prin căsătorii mixte a împins cu necesitate la încercarea ei de a governa în mod despotic.

Impotriva acestei elite lipsite de prestigiu și de legitimație se organizează lupta cetățenilor-ostași, lupta naționalistă. Pe de altă parte, comunismul iudaic crede că a sosit momentul prielnic de a da lovitura hotăritoare pentru a purifica această elită de toate elementele românești transformînd-o într-o elită pur jidovească.

Antagonismul între elita actuală și mulțimea cetățenilor-ostași nu poate fi înlăturat însă prin schimbări de guverne ieșite din aceeași elită masonizată și iudaizată ci numai printr'o regenerare radicală a elitei guvernante și prin purificarea ei desăvîrșită de infiltrațiunea jidovească, deci printr'un proces invers.

Teoria ne spune deci că identitatea Statului național român nu se poate păstra decît printr'o reacțiune naționalistă puternică și grabnică.

Pentru noi, legionarii, lozinca „Romînia a Romînilor” nu este o simplă formulă demagogică, electorală, ci este strigăt de luptă pe viață și moarte pentru salvarea Neamului. Noi vedem și simțim cum frînele guvernării au alunecat în mîinile francmasoneriei și cum de aci încep a aluneca în mîinile sovietelor conduse de jidani. Suntem hotărîți a ne opune acestei alunecări dînd națiunii romîne o elită politică viguroasă și solidară, selecționată din sînul ei și în stare să împiedice orice încercare a dușmanilor din afara și dinăuntru hotarelor de a știrbi „identitatea Statului nostru”.

Trăian Brălleanu.

REVISTA CĂRȚILOR.

Dr. George Mihuță: *„Insoțirea orășenilor romîni din Suceava” 1890—1933 (Istoric).* — Scrierea părintelui G. Mihuță se așează pe un plan de mare interes: orașul romînesc. Găsim în această carte istoria plină de fapte patriotice a unei societăți romînești, cu scopul de-a îndemna și crea elemente pentru meserii și comerț în Suceava și împrejurimi. Înființată în 1889, 30 Aprilie, societatea „Insoțirea orășenilor romîni din Suceava” a desfășurat pînă azi o activitate rodnică, avînd vrednici conducători, între cari, unul dintre cei mai inspirați, a fost chiar autorul cărții de față. „Istoricul Insoțirii” merită toată atenția Romi-

nilor pentru că din el se desprind pilde bune. Când se va concentra mai dîrz atenția tuturor bunilor și cinstiților Romîni asupra orașelor noastre ?

L. T.

Nicoalae Berdiaeff, *Omul și Mașina*. Traducere de *Iosif de E. Naghlu*, Cluj, Minerva, 1936. pg. 32. — În „Prolog la traducere” traducătorul schițează pe scurt activitatea filosofului rus amintind principalele sale lucrări. În studiul „Omul și Mașina”, Berdiaeff arată primejdiile tehnicei pentru civilizația modernă. Din stăpînul mașinei omul a devenit sclavul ei. Omul trebuie să reacționeze, dacă vrea să trăiască omenește. „Trebuie ca mașina să fie supusă spiritului și valorilor spirituale, cum trebuie de altfel să fie totul în viață. Dar spiritul uman nu va ajunge la acest scop grandios, decît dacă nu rămîne izolat, nu se numără pe sine ca unicul punct de sprijin, decît dacă se unește cu Dumnezeu”. În mîntuirea omenirii de sub tirania tehnicei și a materialismului distrugător de suflete, întoarcerea omului spre religiozitate, spre credința creștină e condiția fundamentală. Cultura, în toate înfățișările ei, trebuie să se sprijine pe religia creștină. D-l Naghiu, student în teologie la Cluj, a mai tradus, precum ne spune, și scrierea lui Berdiaeff „Problema comunismului”, și sperăm că va putea-o tipări în curînd. Avem nevoie de răspîndirea cît mai largă de opere cari desvăluiesc primejdiile materialismului, temelia comunismului iudaic, arătînd totodată și drumul spre izbînda spiritului.

T. B.

REVISTA REVISTELOR.

Iconar, I, 10, 1936. În articolul prim, „Jertfiți și jertfitori”, *Barbu Slușanschl* trage hotar de foc între două lumi vecinic despărțite, vecinic în luptă: lumea celor buni și drepti gata a-și da viața pentru triumful luminii și lumea celor răi, fi ai diavolului și întunericului. Legionarul trebuie să lupte neînfricat pentru biruința binelui. În acelaș sens rîndurile scrise de *Mircea Strelnul* („Sîngele care a curs pentru noi”) și de *George Macrin* („Jertfă și creație”). *Ion Potecașu* ne dă o frumoasă schiță din viața legionară „În drum spre șantier”. *Vasile I. Posteucă* scrie „Citeva cuvinte despre viața și opera lui Mihai Horodnic”. Versuri de *Radu Gyr*, *Silviu Roda*, *Barbu Slușanschl*. Cronici și Insemnări scrise ca totdeauna interesante și cu multă viață. Reamintim că *Iconar* apare odată pe lună și că abonamentul anual e de lei 60. Red. și Adm. Cernăuți, str. Eminescu 15. ■ Cuvîntul nou. Tribună independentă de luptă și

informație naționalistă. Dir.: *Valeriu Cîrdu*. Apare de 2 ori pe lună. Red. și Adm. Satu-Mare str. Cuza-Vodă 9-a. Abon. pe an 100 lei. Slove dela Tîrgu-Mureș de *Ion I. Moța*. Sfînta zidire legionară de *Valeriu Cîrdu*. Stat național, democrație și presă de *Ioan Victor Vojen*. Ardealul, ardelenii și fenomenul legionar de *Ion Banea*. „F'agina Legionarului“. Poșta Red. și Adm. Acesta e cuprinsul n-relor 3—9 din 28 Iunie 1936. ■ **Orientări**. Dir.: *C. R. Crișan*. Moinești-Bacău. Abon. 100 lei. An. V. Nr. 6. Directorul revistei își termină studiul asupra *Școlii de mîine* cu capitolul „Despre vocație“. Versuri de *Radu Nour*, *I. I. Alexadrescu*, *Minar Oncescu*, *B. Baieru*, *N. Patrașcu*, *P. Popescu Olt*. O schiță „Plutașul“ semnată *Savile Natba*. La „Cărți, Reviste, Părerî“ o lungă expunere cu prilejul și asupra volumului de poezii „Divertisment“ al lui *Mircea Streinul*. ■ **Acțiunea romîină** ed. de *Dr. V. Trifu*. București, B-dul Lascar Catargiu 9 bis. In No. 6—7 (An. VII) un interesant studiu al d-lui *Dr. Trifu* „Ortodoxia în primejdie“. „Notele“ tot de *Dr. Tritu* continuă a ne desvălui *Lanțul Consiliilor*, prietenia srînsă între politicienii romîni parasitari în consiliile de administrație cu patronii străini, în majoritate jidani, ale diferitelor întreprinderi industriale și bancare. ■ **Cuvîntul Argeșului**. Redactor: *Todie Cuvătoareanu*. Pitești, str. Doamna Balașa 45. An. I, 21—22. Bilunar. In acest număr U. N. S. C. R. răspunde partidului național-țărănesc și arată printr'o fotografie relațiile prietenoase între șefii țărăniști și jidanii exploatatori ai țăranilor romîni. Informații și ilustrații din viața legionară. ■ **Țara Șipenițului**. Organ al societății culturale „Țara Șipenițului“. Apare sub conducerea d-lor *Const. Iacob* și *Pompei Atanasiu*. Red. și Adm.: Cuciurul-Mare-Hadilău. Apare la două luni. Abonamentul anual 90 lei. Se tipărește la Cernăuți. *Anul I Nr. 1*, deci o revistă nou-născută. E o revistă editată de un grup de învățători tineri și dornici de muncă. La acest prim număr colaborează d-nii *Th. Balan*, Țara Sepenicului; *Ovid Țopa*, *Dionisie Bejan*; *Pompei Atanasiu*, Insemnări pe marginea realității; *Dragoș Vitencu*, Noi și Ucraina Mare; *Mircea Streinul*, Din „Rumînească“ (versuri); *Const. Iacob*, Grădini de copii; *Liviu Rusu*, O problemă de educație muzicală neglijată; *Erast Hostiuc*, Schitul Zamostea; *Mihail Cungea*, Bucovinism și romînism. Note. Cărți și Reviste. ■ **Dolna Nistrului**. Organ al Soc. „Doina Nistrului“. Red. Cernăuți, str. Lascar Luția 2. An. I, Nr. 1 deci tot nou-născută. Colaborează cu studii pedagogice, sociale etc. d-nii *Ion I. Georgescu*, *Dlm. D. Scorpan*, *Filaret Țoboș*, *Al. Danicescu* ș. a. Abon. 60 și 80 lei anual. Dorim acestor două reviste spor la muncă și bună în-

telegere! ■ **Buletinul A. G. I. R. An. XVIII, Nr. 5 (Mai).** București III, B-dul Take Ionescu 31. Notăm expunerile de mare interes pentru ingineri ale d-lui *Ing. Ștefan Mlhăescu*, privind „Organizarea rațională a învățămîntului tehnic superior”.

Sociologie românească. An. I, No. 6 (Iunie). Director: *D. Gustl*. La studii: *D. Gustl* Sociologia unităților sociale. *Roman Cressin*: Monografia comunei; Șanț: Mișcarea populației; C. Brăiloiu: Lazărul; *Helmut Haufe*: Cercetări asupra structurii agrare a României; La „Cronici”, „Documente”, „Recenzii” și Insemnări, bogate și temeinice informații. Obiecțiuni suntem nevoiți să facem 1. cu privire la articolul d-lui Gustl. Credem că ar fi bine ca d-sa să nu mai scrie nimic, căci toată lumea cunoaște sistemul său. Nu credem de pildă că e necesar ca d-sa să ne spună că realitatea socială românească e o „realitate socială sedentară”, și că unitățile ei sociale sunt orașele, satele și „stîna, coresponzînd vieții păstorești din timpul verii (iarna se confundă uneori cu satul obișnuit)”. Această sociologie e bună pentru clasa întâia primară, eliminîndu-se confundarea stînei cu satul deoarece ar rîde copiii. 2. Cu privire la recenzia asupra cărții d-lui V. N. Madgearu: Agrarianism, capitalism, imperialism. Recenzentul vrea să-l scoată pe d-l Madgearu mare sociolog. Poate fi mai mare chiar decît d-l Gustl — totuș nu e sociolog.

* * *

Revue Internationale de Sociologie. An. 44, n-rele V-VI (Mai-Iunie 1936). Dir. *Emile Lasbax*. — Institutul Internațional de Sociologie publică programul ședințelor celui de-al XIII-lea Congres internațional de sociologie care va avea loc la Paris în 1937, 2—5 Septembrie. Chestiunea principală pusă la ordinea zilei este: *Echilibrurile sociale*. — La studii, d-l *E. Dekany* analizează „O formă elementară a vieții sociale: publicul.” — D-l *Audre Jossain* își continuă cercetările sale atît de pătrunzătoare asupra psihologiei masselor. Studiul său »Reacțiunile masselor; spiritul lor simplist«, arată cum orice acțiune, fie ea individuală sau colectivă, implică limitarea reprezentării la ceea ce e strict necesar pentru a acționa. De aci tendința, mai ales a masselor, de a ajunge repede la explicarea faptelor pentru a putea reacționa repede și sigur, de aci puterea ce o au formulele simple și categorice asupra masselor. „Acțiunea cere o viziune simplificată. Urmează de aci că reacțiunile masselor se orientează după idei simple, totuș cum voințele lor ascultă de sentimente puternice. Oamenii cari vor avea putere asupra masselor sunt deci aceia cari vor ști să înțeleagă sentimentele de cari sunt însuflețite și să le reprezinte, sub o formă lesne

accisibilă tutora, scopul spre care tind, în mod conștient sau nu, și mijloacele prin cari ele î-și imaginau a-l atinge, fie că ținta ce li se propune și și-o propun este realizabilă sau nu." — D-l *Gaston Richard* face o lungă și amănunțită dare de seamă asupra câtorva lucrări făcînd parte din „Publicațiunile concilierii internaționale (Centrul european al Dotațiunii Carnegie). Cărțile despre cari scrie d-l Richard tratează probleme de cea mai mare importanță pentru politica europeană: *Austria în cadrul european, Problemele Baltice, Concepția americană privind relațiile internaționale*. Darea de seamă se încheie cu o expunere asupra studiului sintetic „*Puncte de vedere*” al d-lui N. Murray Butler, președintele Academiei politice de la Universitatea *Columbia*. — D-l *G. L. Duprat* ne informează asupra contribuțiilor ce le-a dat „*Sociologia Americană* în sinul Institutului internațional de Sociologie.” Revistei cărților i se face parte largă în acest număr.

T. B.

* * *

Am mai primit la redacție: **Blajul**. Revistă lunară de cultură. Blaj, str. Gh. Barițiu 6. ■ **Libertatea**. Dir. *Pr. Ioan Moța*, București 1, Calea Victoriei 63. ■ **Ideea Națională**. Dir. *N. N. Manolescu*, In No. 5 din 4 Iulie. *Gheorghe Macovei*, învățător, scrie un interesant articol: „Aspectul trist al rutenizării Bucovinei. Reromînizarea. O excursie la Putna.” ■ **Pămîntul Strămoșesc**. Cluj, str. Baba Novac 1, Et. II. ■ **Acțiunea**. Dir. *Ion Munteanu*, Sibiu, str. Regina Maria 49. ■ **Ogorul**. Dir. *N. Trandafirescu*, Nămdești, București, str. Academiei 8. ■ **Zarandul**. Red. resp. *Cornel D. Rusu*, Brad. ■ **Credința**. Revistă ilustrată de cultură religioasă și națională. Red. Prof. *N. Cotos*, Cernăuți, str. Vladimir Repta 9. ■ **Iubiți Biserica!** Foaie de zidire sufletească pentru popor. Prin redactor: Preot *Traian Lucanu*, Parohia Drăceni-Baia. ■ **Lumina**. Revista Liceului Român din Grebena-Grecia. Red. și Adm. *Petre Ciumettl*, București, str. Elie Radu 6. ■ **Cuvîntul Satelor**. Directori: *I. Ciugurel* și *N. A. Roșu*, Lugoj și Timișoara. ■ **Macedonia**. Dir. *Naum Nance*, București, str. Smîrdan 11. ■ **Catedra**. Pentru școlari, cercetași, străjeri, premilitari. Dir. *T. Faur*, Galați, str. Cuza Vodă 45. ■ **Gînd Românesc**. An. IV. Iunie-Iulie 1936 (N-rele 6—7). Revistă de cultură editată de *Astra*. Red. *Ion Chinezu*, Cluj, Calea Moșilor 76.

N-rul viitor (5) al „Insemnărilor Sociologice” va apărea la 25 August 1936.

